

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

**AHIR,
AVUI,
DEMÀ**

Núm.

772

24
març
2019

En el Retaule de Sant Josep Oriol

El passat dissabte 16 de març, vam fer la representació del Retaule de Sant Josep Oriol. Us transcrivim aquí les paraules que, com a pròleg, vàrem adreçar al públic assistent abans de començar la representació.

Déu vos guard!

Benvinguts a la Basílica de Santa Maria del Pi i a la representació del Retaule de Sant Josep Oriol.

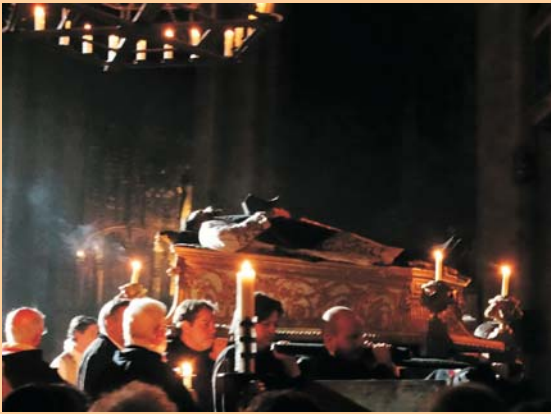
Fou el 1996, amb Mn. Vidal com a rector del Pi, quan es va representar per primera vegada aquest drama sacre sobre la vida del nostre estimat Sant Josep Oriol, més conegut com "El Doctor pa i aigua", a partir del text de Mn. Tomàs Vergés i Jordi Sacasas i que ha estat posat al dia per l'Aleix Puiggalí. Així doncs, aquest any en fa 23 que la comunitat de Santa Maria del Pi hem treballat per oferir-vos-el.

Tot i mantenir l'esperit de l'obra, sempre hi ha novetats, i ara en tenim una de significativa en la persona del conegut actor Enric Majó que aquest any col·labora en la direcció.

Avui dediquem la representació a quatre persones que s'han implicat molt en el Retaule i que ens han deixat: en Josep Martí, director de la Capella del Pi i peça clau en el Retaule, que el passat setembre, de forma inesperada, ens va deixar. També la dediquem a la Lupe Egea, a l'Elisenda Traver i a la Roser Roca que han traspassat recentment i que durant tants anys havien participat amb il·lusió i empena amb tots nosaltres.

Ens podríem preguntar quin sentit té avui dia parlar d'un sant, d'un home bo, del segle XVII. La raó és la memòria històrica: sense el record no es pot avançar, només analitzant fets passats podem millorar. És aquest

un dels sentits del Retaule de Sant Josep Oriol: el veritable missatge de Josep Oriol és la seva estimació envers els altres, i d'una forma especial envers els més desvalguts, els pobres, els malalts... com ens recorda el missatge evangèlic de Jesús!!!

Per sort, de bones persones n'hi ha hagut moltes al llarg de la història, gent que tot i estimar molt la vida, són capaços de lluitar pels altres, jugant-se-la. En trobem de cristians i d'altres que no en son lluitant per la dignitat de tots els éssers humans: els que salven vides al Mediterrani, Metges Sense Fronteres, Càritas...

Estic segura que St. Josep Oriol avui ens interpel·laria sobre el tràfic d'armes, la violència de gènere envers les dones i els menors indefensos (algunes de les vegades comesa per membres de la pròpia església), el menyspreu per la natura, l'abandó de tants infants, ancians, malalts, immigrants, presos i exiliats... i així podríem seguir, però tinc el convenciment que al final ens diria: no perdeu l'esperança, la il·lusió... digueu la veritat, lluiteu, rieu, feu teatre... i estimeu-vos.

Ens agrada compartir amb vosaltres aquest vivència, i volem mantenir la tradició d'aquest relat sacre; però per aconseguir-ho necessitem recursos. Agraïm a l'Ajuntament que cada any ens ajudi, però no en tenim prou, tot i que la intervenció de tots nosaltres és altruista, perquè volem fer-ho cada vegada millor. Al final de cada representació i quan fem balanç, veiem que els números no ens surten. Aquest any hem fet una rifa, hem sol·licitat altres subvencions... però us demanem a vosaltres, els que ens acompanyeu, la vostra aportació econòmica. Trobareu al final de la Basílica unes cistelles on podreu dipositar-la en acabar la representació. També, com cada any, dir-vos que a la sortida us donarem els tradicionals panets beneïts.

Moltes gràcies per endavant per aquesta ajuda, i especialment per haver vingut a compartir amb nosaltres "El Retaule de Sant Josep Oriol"

Benvinguts, gràcies....
i que comenci El Retaule!

*Imatges gentilesa de
Xavier García Riumalló*

Rosa Maria Girbau i l'equip de regidors del Retaule

El Plat del Pobre Vergonyant (3)

A l'Edat Mitjana, en una societat estructurada piramidalment, la major part de la societat era pobra i era fàcil caure en la marginació. El pobre de Crist ho era per causa d'una promesa o penitència. Emprenia una vida de retir, pelegrinatge o vida mendicant. I aquesta pobresa era admirada. Però el pobre de solemnitat no podia canviar la seva condició ja que ho era per naixement o per incapacitat i havia de captar per sobreviure.

El concepte de "pobre" va anar evolucionant al llarg del temps. Fins al segle X els ordes religiosos acollien pobres i pelegrins als afores de la ciutat. Des del segle XI al XIII, religiosos i frares mendicants promovien la caritat. Al pobre, que seria recompensat en morir, se li aconsellava l'acceptació de la seva condició de miserable. I el benefactor, de qualsevol classe social, tenia l'oportunitat de guanyar-se el perdó i la vida eterna adoctrinats a través de missatges amb la vida i miracles de sants i penitències econòmiques imposades en confessió. Les crisis econòmiques, l'augment del nombre de pobres i aparicions cícliques de pesta agreujaren la situació i tant eclesiàstics com laics crearen institucions benèfiques i hospitals. Es procurava dos tipus d'obra de caritat: l'espiritual i la de misericòrdia que consistia en visitar als malalts, alimentar als famolencs, vestir als que no tenien roba, acollir als pelegrins, redimir als captius i enterrar als difunts. Donacions i deixes testamentàries ajudaven a fer possible aquestes obres caritatives.

Però a partir del segle XIII les diferències socials es feren més evidents amb la constant arribada a les ciutats de pagesos i immigrants que desequilibrava l'oferta i la demanda de treball. L'indigent era més identificable però encara estava integrat en l'ordre social. En canvi, a partir del segle XIV, guerres, epidèmies, terratrèmols i plagues desembocaren en una greu crisi econòmica. Les obres de misericòrdia ja no eren suficients per a tant indigent. En l'imaginari col·lectiu, els pobres passaren a ser vistos com malalts, ganduls o delinqüents. Mal nodrits, bruts, pudents i incapacitats van començar a ser vistos com indignes i culpables de la seva situació.

Es començà a classificar els diferents tipus i classes de pobres intentant justificar els que mereixien ajut i els que no. A mesura que s'estenia aquesta visió de la pobresa, les classes treballadores o benestants van començar a tenir vergonya de demanar caritat, roba o menjar a les taules de monestirs i esglésies.

La figura del pobre vergonyant s'intentava amagar i qui podia, donava almoina als bacins o testava a favor dels plats dels pobres vergonyants, ja que

tothom era conscient que qualsevol persona podia arribar a ser un pobre vergonyant en algun moment de la seva vida, ja fos per la pèrdua dels instruments de treball, per viduïtat, per orfenesa, vellesa, manca monetària pel dot de les filles, pèrdua de vaixells per inclemències del temps...

Temes de formació permanent, nou cicle de conferències i debat

Ens fa molta il·lusió presentar-vos un cicle de **Temes de formació permanent** que, a partir del proper divendres 5 d'abril anirem realitzant a la cripta a les 19:30, just en acabar la missa de les 7 de la tarda.

Es tracta d'una proposta molt interessant que, preparada per Anton Maria Vilarrubias, el pare claretà que ens està celebrant l'eucaristia dels dissabtes de les 8 del vespre, abordarà temes històrics i de pensament.

La primera conferència (5 d'abril) titulada **Els deu primers capítols del Llibre del Gènesi** presenta com la narració bíblica utilitza fonts literàries de Sumèria, Babilònia, Assíria i Egipte i que són utilitzades per a afirmar que els politeïsmes de les cultures de l'entorn són falsos i posa les seves narracions al servei de la creació del Déu d'Abraham, únic Déu vertader i transcendent.

La segona conferència (12 d'abril) amb el títol **Abraham, pare de la fe** ens presenta com la narració pedagògica del personatge és una creació catequètica i subtil per a aclarir l'origen de la fe, com és provada, i els fruits que comporta a qui l'accepta i viu. Nosaltres hi som.

En la tercera (3 de maig), **Moisès legislador** presenta la dignitat de la persona humana que de l'opressió i subjugació pot passar a la llibertat de la "Terra Promesa", amb una condició: l'Aliança del Sinai. Com tot plegat és un paradigma de la nostra realització personal. Descobrirem la pedagogia i psicologia del personatge referent a nosaltres i avui.

La quarta (10 de maig), **El Llibre de l'Èxode** és una demostració que els "miracles" que presenta el llibre són fenòmens naturals dels que els autors del llibre se'n serveixen per a explicar una catequesi i una teologia difícils de ser expressats amb paraula humana. El Llibre de l'Èxode és un llibre catequètic, no històric.

El llistat dels temes proposats segueix però de moment us presentem aquests quatre primers.

Cicle de cinema transcendent

Amb la proximitat de la festa de Sant Josep Oriol, dins el nostre cicle de cinema transcendent, el dilluns 25 de març i a les 19:30 com és habitual, recuperem el llargmetratge documental escrit i dirigit per TresVolteretas "**Música celestial**" que ja havíem estrenat al Pi l'any 2015.

Us hi esperem.

Horari de misses

DIES FEINERS

19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES

18:30 a la Capella de la Sang
20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES

12:00 a la Capella de la Sang
13:00 (en castellà) a la Capella de la Sang

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX
Plaça del Pi, 7

LOCALS PARROQUIALS
Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43
info@basilicadelpi.cat
www.basilicadelpi.cat

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia on us atendrem a qualsevol hora. Per les gestions administratives relacionades amb els sagraments, l'horari establert és el següent: dimarts de 10:00 a 11:00 (atenció telefònica) i dimecres de 18:00 a 20:00.
despatx.santanariadelpi@gmail.com